

Resumé til offentliggørelse

Fonden Udsigten, afdeling Hornslet

Styrelsen for Patientsikkerhed har den 12. juni 2024 givet påbud til Fonden Udsigten, afdeling Hornslet, om at sikre forsvarlig medicinhåndtering.

Styrelsen for Patientsikkerhed har påbud Fonden Udsigten, afdeling Hornslet:

- at sikre forsvarlig medicinhåndtering, herunder implementering af instruks for medicinhåndtering, fra den 12. juni 2024.

Påbuddet kan ophæves, når styrelsen ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Baggrund

Vi var den 11. juni 2024 på et nyt tilsynsbesøg ved Fonden Udsigten, afdeling Hornslet, som led i opfølgning på påbud af 14. maj 2024 om at indstille medicinhåndteringen på behandlingsstedet.

Vi har den 12. juni 2024 ophævet påbud af 14. maj 2024, som erstattes af dette påbud om at sikre forsvarlig medicinhåndtering.

Fonden Udsigten, afdeling Hornslet, er et privat botilbud med fem pladser til unge mellem 16 og 26 år med udviklingsforstyrrelser, autisme, ADHD og eventuelle psykiatriske diagnoser. Afdelingen er døgndækkende og der er syv faste pædagogiske medarbejdere inklusive afdelingsleder.

Derudover er der fasttilknyttede vikarer. De sundhedsfaglige opgaver består af medicinhåndtering, ledsagelse til behandlingsansvarlige læger samt sundhedsfremme og forebyggelse.

Tilsynet tog udgangspunkt i målepunkterne for Medicinhåndtering 2024. Målepunkterne er udtryk for de minimumskrav, som styrelsen vurderer, skal efterleves på et sted som Fonden Udsigten, afdeling Hornslet, i relation til medicinhåndtering for at understøtte, at denne sker med den nødvendige omhu og samvittighedsfuldhed.

Ved tilsynet blev der gennemført interview af ledelse og medarbejder og gennemgået instruks for medicinhåndtering.

Begrundelse for påbud

Vi henviste ved afgørelsen til punkt 2.5.1 og 2.6.2 i vejledning nr. 9079 af 12. februar 2015 om ordination og håndtering af lægemidler (lægemiddelhåndteringsvejledningen), samt til vores pjece "Korrekt håndtering af medicin" fra 2023. Derudover henviste vi til

vejledning nr. 9001 af 20. november 2000 om udfærdigelse af instrukser, at instrukser er et nødvendigt arbejdsredskab til styrkelse af patientsikkerhed.

Medicinlister og samarbejde med behandlingsansvarlige læger

Vi konstaterede ved tilsynsbesøget den 14. maj 2024, at der ikke var adgang til FMK eller lokale medicinlister til patienterne. Det elektroniske dokumentationssystem blev anvendt til den pædagogiske dokumentation, men medicinmodulet heri var ikke taget i brug. Der var derfor ikke nogen medicinliste tilgængelig i systemet.

Der blev oplyst om og fremvist en praksis, hvor der var lavet sedler i en mappe med angivelse af patienternes medicin og hvornår der skulle gives medicin. Der manglede dog alle de nødvendige oplysninger om medicinen, fx dato for ordination, ordinerende læges navn, medicinens handelsnavn og styrke samt indikation. Ved interview kunne der ikke redegøres for en patientsikker arbejdsgang og hvordan samarbejdet med de behandlingsansvarlige læger skulle foregå. Det var fx ikke entydigt hvordan personalet fik viden om medicinordinationer og medicinændringer, som var af betydning for deres håndtering af medicinen for patienterne på stedet.

Ved tilsynsbesøget den 11. juni 2024 gennemgik vi behandlingsstedets nye instruks for medicin håndtering og det blev oplyst, at der nu var ansat en sygeplejerske, som havde adgang til FMK og som skulle varetage opdateringer i FMK. Der var iværksat arbejde med at implementere medicinmodulet i Planner4You, således dette ville kunne tages i anvendelse, når medicin håndteringen igen kunne overgå til Fonden Udsigten, afdeling Hornslet.

Det er vores vurdering, at det udgør en alvorlig risiko for fejlmedicinering, når medicinlisterne ikke føres systematisk og ikke sikres opdateret. Det udgør i den forbindelse en skærpende omstændighed, når der er tale om behandling med antipsykotika, medicin for ADHD mv.

Adskillelse af ikke-aktuel medicin fra aktuel medicin

Vi konstaterede ved medicingennemgangen den 14. maj 2024, at aktuel medicin ikke var adskilt fra den ikke aktuelle medicin.

Det fremgår af ovennævnte pjece, at medicin, som ikke er i brug, skal opbevares adskilt fra medicin, der er i brug.

Det er vores vurdering, at det udgør en væsentlig risiko for patientsikkerheden, hvis medicin, der ikke er aktuel for patienten, opbevares sammen med den aktuelle medicin, idet dette i væsentlig grad øger risikoen for, at der gives forkert medicin til patienten.

Overskredet holdbarhed og mærkning med anbrudsdato

Vi konstaterede desuden den 14. maj 2024, at der var flere håndkøbspræparater med overskredet holdbarhed, og at der manglede anbrudsdato på en creme med begrænset holdbarhed efter åbning.

Det er vores vurdering, at der kan være en risiko for, at patienter bliver behandlet med medicinske produkter, hvor holdbarhedsdatoen er overskredet, hvis det ikke sikres, at disse bliver bortskaffet. Behandling med medicinske produkter, hvor holdbarhedsdatoen er overskredet, rummer en risiko for utilstrækkelig behandling, da produktets virkning kan være ændret eller nedsat, eller virkningen kan være helt fraværende.

Det er videre vores vurdering, at det udgør en risiko for patientsikkerheden, hvis der ikke anføres anbrudsdato på medicin, der har begrænset holdbarhed efter åbning, da det indebærer en risiko for at patienterne bliver behandlet med medicinske produkter, hvor man ikke længere kan være sikker på holdbarheden, og dermed virkningen.

Instruks for medicin håndtering

Vi konstaterede den 14. maj 2024, at der var en instruks for medicin håndtering på stedet, men at denne ikke var fyldestgørende. Instruksen manglede blandt andet en tydelig angivelse af, hvem der havde hvilket ansvar og hvilke kompetencer i forbindelse med medicin håndteringen. Der manglede endvidere en beskrivelse af arbejdsgangen, når læger ordinerer medicin til patienterne og hvordan ordinationen skal håndteres efterfølgende. Derudover var instruksen ikke overskuelig og letlæselig, og den overholdte ikke de formelle krav til instrukser.

Instrukser sikrer klarhed om blandt andet hvilke procedurer personalet skal følge for, at behandlingen kan ske med den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed.

Vi konstaterede ved interview under tilsynsbesøget, at der ikke kunne redegøres for en patientsikker og ensartet praksis i forhold til medicin håndtering, hvilket understøtter vurderingen af, at der er behov for en fyldestgørende instruks på stedet.

Vi har efterfølgende modtaget en revideret instruks og har gennemgået denne sammen med behandlingsstedet under tilsynsbesøget den 11. juni 2024.

Vi har på den baggrund vurderet, at der nu foreligger en tilstrækkelig medicininstruks og er gjort tiltag for at implementere denne, således at den kan anvendes, når behandlingsstedet igen kan varetage medicinhåndtering.

Instruksen kan dog ikke anses som implementeret på stedet, henset til at behandlingsstedet ikke har kunne varetage medicinhåndteringen i praksis siden 15. maj 2024.

Det er ledelsen på behandlingsstedet, der har ansvar for at instrukserne er kendt af personalet, har en sådan udformning, omfang og placering, at de er anvendelige i det daglige arbejde, at nyansatte og vikarer introduceres til afdelingens instrukser og for at påse, at arbejdet udføres i overensstemmelse med de udarbejdede instrukser.

Samlet vurdering

På baggrund af gennemgangen af instruksen og oplysningerne om tiltagene siden tilsynsbesøget den 14. maj 2024 vurderer vi, at der nu er sikret de nødvendige rammer for, at medicinhåndteringen på behandlingsstedet kan genoptages.

Da behandlingsstedet grundet påbud af 15. maj 2024 ikke har kunne varetage medicinhåndteringen, har det dog ikke været muligt at implementere de nye tiltag i praksis endnu.

Vi vurderer derfor, at der ikke længere er tale om kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden ved Fonden Udsigten, afdeling Hornslet.

På baggrund af fundene ved tilsynsbesøget den 14. maj 2024 er det dog vores vurdering, at der fortsat er tale om større problemer af betydning for patientsikkerheden.

Vi har lagt vægt på, at der er sikret adgang til nødvendige oplysninger for at kunne håndtere medicinen forsvarligt.

Vi har også lagt vægt på, at selvom der foreligger en tilstrækkelig instruks for medicinhåndtering og er iværksat relevante tiltag for at sikre medicinhåndteringen fremadrettet, er tiltagene ikke implementeret i

praksis endnu, da behandlingsstedet ikke har måtte varetage medicinhåndtering siden den 15. maj 2024.

Vi har på den baggrund vurderet, at det er nødvendigt af hensyn til patientsikkerheden, at give et påbud til behandlingsstedet om at sikre forsvarlig medicinhåndtering, når denne genoptages på stedet.

Vi har hertil lagt vægt på, at der er tale om en sårbar patientgruppe af unge mennesker med udviklingsforstyrrelser, autisme, ADHD og evt. andre psykiatriske diagnoser, som de behandles medicinsk for.